

قدم به قدم، همراه دانشجو...

WWW.GhadamYar.Com

جامع ترین و به روز ترین پرتال دانشجویی کشور (پرتال دانش)
با ارائه خدمات رایگان، تحصیلی، آموزشی، رفاهی، شغلی و...
برای دانشجویان

- (۱) راهنمای ارتقاء تحصیلی. (کاردانی به کارشناسی، کارشناسی به ارشد و ارشد به دکتری)
- (۲) ارائه سوالات کنکور مقاطع مختلف سالهای گذشته، همراه پاسخ، به صورت رایگان
- (۳) معرفی روش‌های مقاله و پایان نامه نویسی و ارائه پکیج‌های آموزشی مربوطه
- (۴) معرفی منابع و کتب مرتبط با کنکورهای تحصیلی (کاردانی تا دکتری)
- (۵) معرفی آموزشگاه‌ها و مراکز مشاوره تحصیلی معتبر
- (۶) ارائه جزوایت و منابع رایگان مرتبط با رشته‌های تحصیلی
- (۷) راهنمای آزمون‌های حقوقی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۸) راهنمای آزمون‌های نظام مهندسی به همراه دفترچه سوالات سالهای گذشته (رایگان)
- (۹) آخرین اخبار دانشجویی، در همه مقاطع، از خبرگزاری‌های پربازدید
- (۱۰) معرفی مراکز ورزشی، تفریحی و فروشگاه‌های دارای تخفیف دانشجویی
- (۱۱) معرفی همایش‌ها، کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌های ویژه دانشجویی
- (۱۲) ارائه اطلاعات مربوط به بورسیه و تحصیل در خارج و معرفی شرکت‌های معتبر مربوطه
- (۱۳) معرفی مسائل و قوانین مربوط به سرگذری، معافیت تحصیلی و امریه
- (۱۴) ارائه خدمات خاص ویژه دانشجویان خارجی
- (۱۵) معرفی انواع بیمه‌های دانشجویی دارای تخفیف
- (۱۶) صفحه ویژه نقل و انتقالات دانشجویی
- (۱۷) صفحه ویژه ارائه شغل‌های پاره وقت، اخبار استخدامی
- (۱۸) معرفی خوابگاه‌های دانشجویی معتبر
- (۱۹) دانلود رایگان نرم افزار و اپلیکیشن‌های تحصیلی و...
- (۲۰) ارائه راهکارهای کارآفرینی، استارت آپ و...
- (۲۱) معرفی مراکز تایپ، ترجمه، پرینت، صحافی و ... به صورت آنلاین
- (۲۲) راهنمای خرید آنلاین ارزی و معرفی شرکت‌های مطرح ..... (۲۳)

WWW.GhadamYar.Ir

WWW.PortaleDanesh.com

WWW.GhadamYar.Org

۰۹۱۲ ۳۰ ۹۰ ۱۰۸

باما همراه باشید...

۰۹۱۲ ۰۹ ۰۲ ۸۰۱

www.GhadamYar.com

کد کنترل

730

A

730A

صبح جمعه

۹۷/۱۲/۳

دفترچه شماره (۱)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.»

امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمتر کز) – سال ۱۳۹۸

رشته مهندسی کامپیوتر – معماری سیستم‌های کامپیوتری کد (۲۳۵۵)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سوال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: مدار منطقی و معماری کامپیوتر – معماری کامپیوتر پیشرفته – VLSI پیشرفته	۴۵	۱	۴۵

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

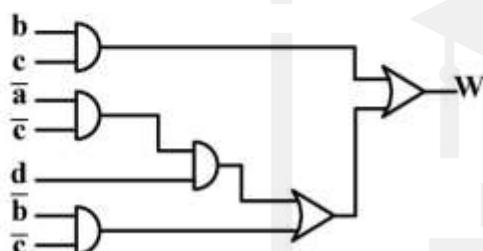
حل چاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) بس از برگزاری آزمون، برای تمامی انتخاب حقیق و حقوق تها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با مخالفین برای مقررات رفتار می‌شود.

۱۳۹۸

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.
..... با شماره داوطلبی ..... در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

- ۱ در مدار نشان داده شده در شکل زیر، اگر $abcd$ به صورت $0111 \rightarrow 0101$ تغییر کنند، چه نوع خطای لحظه‌ای (glitch) روی W و با چه مدتی اتفاق می‌افتد؟ (تأخیر هرگیت در ورودی ۵ نانوثانیه است و تغییر هر متغیر و وارون آن همزمان اتفاق می‌افتد).

- (۱) منفی، ۵
(۲) منفی، ۱۰
(۳) مثبت، ۵
(۴) مثبت، ۱۰

- ۲ اگر رابطه بین توابع f_1 و f_2 و f_3 به صورت زیر باشد، تابع f_3 کدام است؟

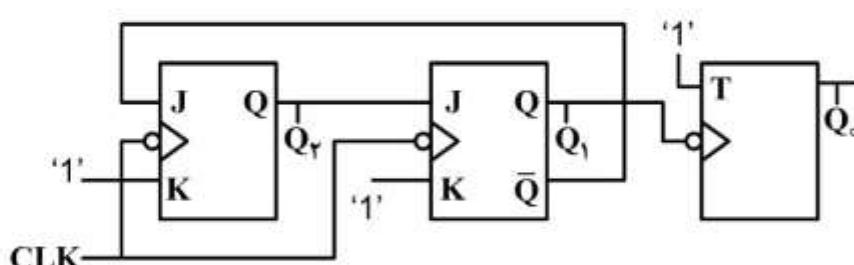
$$f_1 = \prod M(1, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14)$$

$$f_2 = \prod M(2, 3, 4, 6, 8, 10, 12, 13, 15)$$

$$f_3 = f_1 \oplus f_2$$

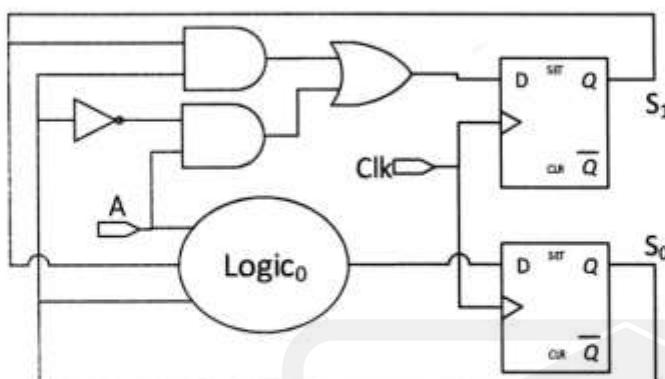
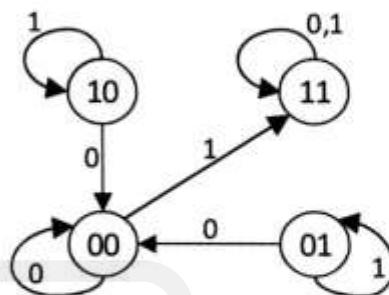
$$\begin{aligned} & \prod M(1, 3, 7, 8, 9, 12, 14, 15) \quad (1) \\ & \prod M(0, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 13) \quad (2) \\ & \sum m(0, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15) \quad (3) \\ & \sum m(1, 3, 7, 8, 9, 12, 14, 15) \quad (4) \end{aligned}$$

- ۳ مدار زیر چه دنباله‌ای از اعداد خروجی را تولید می‌کند؟

- ۰, ۴, ۲, ۱, ۵, ۳ (۱)
۰, ۴, ۲, ۱, ۶, ۵, ۳ (۲)
۰, ۷, ۲, ۱, ۵, ۳ (۳)
۰, ۷, ۲, ۱, ۶, ۳, ۵ (۴)

-۴ مدار سطح گیت به همراه ماشین حالت داده شده را در نظر بگیرید. کدام گزینه است؟

State Variables: S_1S_0

$s_1s_0 + s_0A$ (۱)

$s_1s_0 + s_1A$ (۲)

$s_1s_0 + s_1\bar{A}$ (۳)

$s_1s_0 + \bar{s}_1A$ (۴)

-۵ عبارت $ab + b'd'$ ساده شده عبارت $f(a,b,c,d) = a'b'c'd' + ab'd' + abc'$ است. حداقل چند مینترم

بی اهمیت چهار متغیری برای این تابع وجود دارد؟

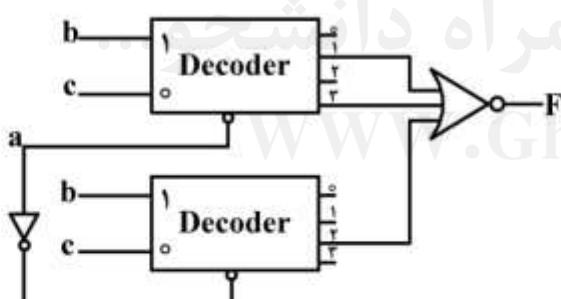
۲ (۱)

۳ (۲)

۴ (۳)

۵ (۴)

-۶

مینترم‌های مدار زیر کدام است؟

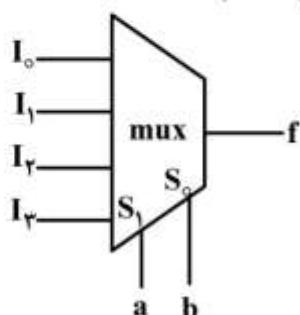
$m(0,1,3,6)$ (۱)

$m(0,2,3,6,7)$ (۲)

$m(0,2,4,5,7)$ (۳)

$m(0,2,4,6,7)$ (۴)

-۷ در شکل زیر، در صورتی که $I_3 = f(a,b,c,d) = \sum m(0,1,7,9,11,13,14)$ کدام است؟

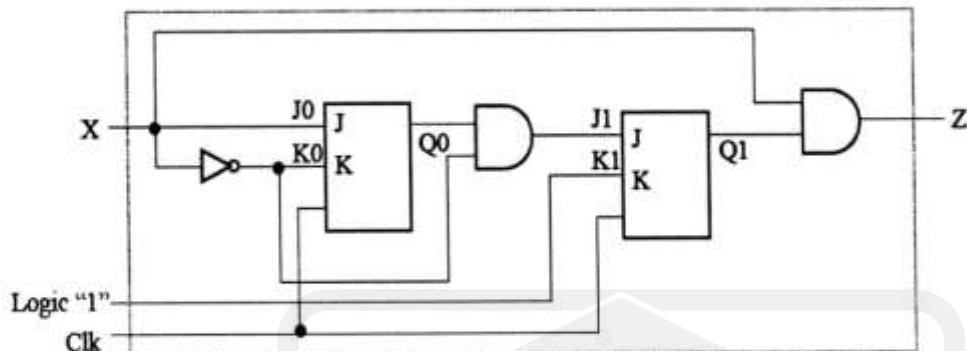
$c + d$ (۱)

$(c + d)'$ (۲)

$cd + c'd'$ (۳)

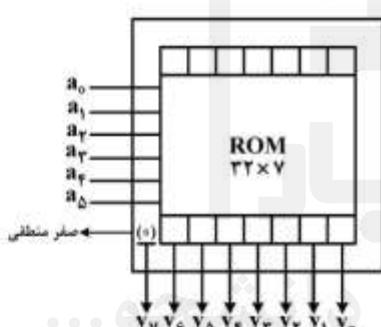
$c'd + cd'$ (۴)

- ۸ مدار داده شده یک مدار تشخیص دنباله است. با فرض شروع از حالت اولیه 00 ، وقوع چه دنبالهای در ورودی، خروجی را یک می‌کند؟

- ۱۰۰ (۱)
۰۱۱ (۲)
۱۰۱ (۳)
۱۱۰ (۴)

- ۹ مدار زیر به کمک یک ROM با حجم 32×7 ، اعداد باینری ۶ بیتی را به نمایش BCD دو رقمی تبدیل می‌کند، محتویات آدرس 10 و 11 از حافظه ROM به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- ۰۰۰۱۱۰۰-۰۰۰۰۱۰۰ (۱)
۰۰۱۱۰۰۰-۰۱۰۰۰۰ (۲)
۰۱۱۰۰۰۰-۰۰۰۱۰۰۰ (۳)
۱۱۰۰۰۰۰-۰۰۱۰۰۰۰ (۴)

- ۱۰ فرض کنید خروجیتابع n ورودی F. تنها در صورتی '۱' می‌شود که حداقل یکی از ورودی‌های آن '۱' و حداقل یکی از ورودی‌ها '۰' باشد. برای تابع چهار ورودی $F(w, x, y, z)$ ، معادله خروجی کدام است؟

- $wx' + yz' + w'z + xy'$ (۱)
 $wy' + x'z + w'z + xy$ (۲)
 $xy' + y'z + w'z + x'y$ (۳)
 $xy' + wy' + yz' + w'x$ (۴)

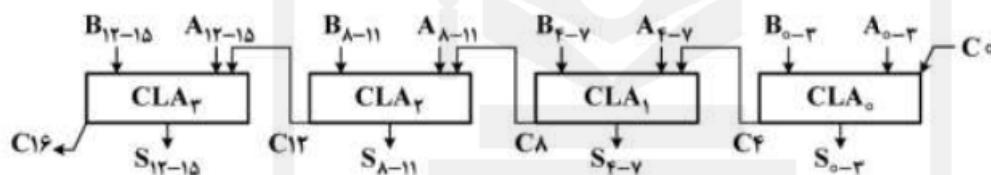
- ۱۱ با فرض داشتن دستورات ۲ آدرسه و تعداد opcode برابر 15 و حافظهای ۱ مگابایتی، به ترتیب تعداد بیت‌های ثبات‌های داخلی و طول دستورات کدام است؟ (آدرس‌دهی به حافظه از طریق ثبات‌های داخلی به تعداد 64 تا است که در کلمه دستور مشخص شده است.)

- ۲۰، ۲۰ (۱)
۲۰، ۶ (۲)
۱۹، ۲۰ (۳)
۱۶، ۱۲ (۴)

- ۱۲- فرض کنید متوسط نرخ ارسال درخواست توسط یک دستگاه I/O تا زمان سرکشی (Polling) پردازنده به آن، 100Hz باشد. سرکشی به دستگاه نیازمند 10000 سیکل و فرکانس کاری پردازنده 1 گیگاهرتز است. با فرض متوازن بودن توزیع زمانی درخواست‌های I/O، چند درصد از سیکل‌های اجرایی پردازنده صرف عمل سرکشی خواهد شد؟

- ۰/۰۵ (۱)
۰/۱ (۲)
۰/۲ (۳)
۰/۳ (۴)

- ۱۳- یک جمع کننده ۱۶ بیتی مطابق شکل زیر از اتصال ۴ جمع کننده CLA(Carry Lookahead Adder) تشکیل شده است. اگر زمان تأخیر هر گیت منطقی AND، OR و NOT را یک Δ بدانیم، مشخص کنید تأخیر رقم نقلی خروجی جمع کننده C₁₆ چه تأخیری نسبت به زمان عرضه داده‌ها به ورودی دارد؟

- ۱۲ Δ (۱)
۱۱ Δ (۲)
۱۰ Δ (۳)
۹ Δ (۴)

- ۱۴- مکمل ۲ و مکمل ۱۰، عدد ددهی ۵۶۸۷ به ترتیب در نمایش مبنای ۱۶ و مبنای ۱۰ کدام است؟

- (۵۴ ۲۲)_{۱۰} . (E۹ C۸)_{۱۶} (۱)
(۵۴ ۲۳)_{۱۰} . (E۹ C۸)_{۱۶} (۲)
(۴۳ ۱۲)_{۱۰} . (E۹ C۹)_{۱۶} (۳)
(۴۳ ۱۲)_{۱۰} . (E۹ C۹)_{۱۶} (۴)

- ۱۵- یک نمایش ممیز شناور با قالب زیر داده شده است:

S: بیت علامت (۱ بیت)

E: بیت نما که به صورت مکمل ۲ نمایش داده می‌شود (۴ بیت)

F: قسمت اعشاری مانتیس = ۱.F (۱۱ بیت)

به ترتیب کوچکترین و بزرگترین عدد مثبت کدام است؟

- $2^4, 2^{-8}$ (۱)
 $(2-2^{-11})2^7, 2^{-8}$ (۲)
 $(2-2^{-11})2^8, 2^{-7}$ (۳)
 $(2-2^{-11})2^7, 2^{-7}$ (۴)

- ۱۶ در یک کامپیوتر با مشخصات جدول زیر، ۵٪ از دستورات **Integer** به اجرای یک دستور **Load** و یک دستور **Store** نیاز داشتند. حال دستور جدید ترکیبی با تعداد کل ۵ به مجموعه دستورات اضافه کردیم تا جایگزین آن نوع دستورات باشد. متوسط تعداد کل هر دستور (CPI) در حالت جدید کدام است؟

تعداد کل	درصد از کل دستورات	نوع دستور
۳	۲۰	Load
۳	۲۰	Store
۱۰	۲۰	Floating Point
۵	۳۰	Integer
۲	۱۰	Jump

۵/۴ (۱)
۴/۴ (۲)
۴/۸۸ (۳)
۴/۹ (۴)

- ۱۷ نرخ برخورد (Hit ratio) برای حافظه نهان و حافظه اصلی در یک سیستم رایانه‌ای شامل این دو حافظه و هارد دیسک، به ترتیب زیر همراه با زمان‌های دسترسی هر یک داده شده است:

$$h_c = 0.95, t_c = 1\text{ ns}$$

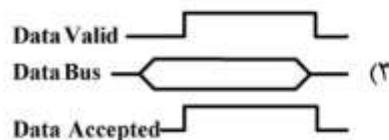
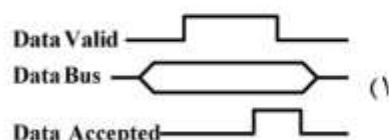
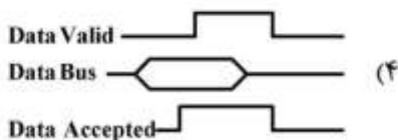
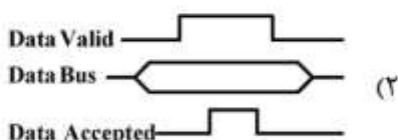
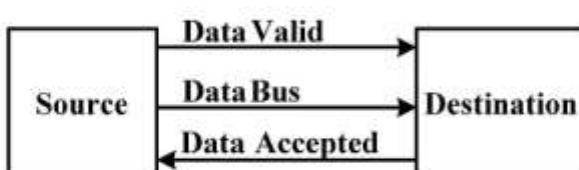
$$h_{mm} = 0.9, t_{mm} = 10\text{ ns}$$

$$t_D = 0.1\text{ ms}$$

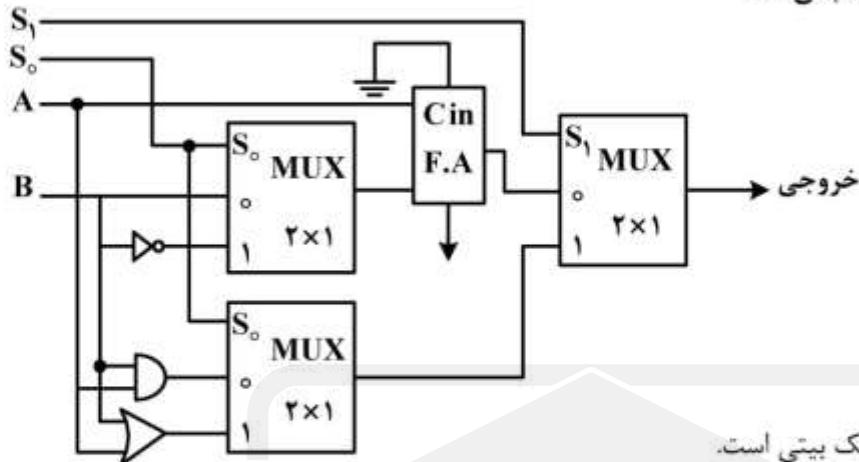
زمان متوسط دسترسی به حافظه در این سیستم چند نانوثانیه است؟

۱۱ (۱)
۱/۴ (۲)
۱۰۱/۴ (۳)
۵۰۱/۴ (۴)

- ۱۸ کدام مورد شکل مربوط به تبادل داده بین یک فرستنده و گیرنده اطلاعات است؟

-۱۹- بلوک زیر چه عملیاتی را انجام می‌دهد؟

(۱) یک مدار مقایسه کننده یک بیتی است.

(۲) یک مدار جمع کننده و تفريط کننده یک بیتی است.

(۳) یک ALU یک بیتی است و چهار عمل $A \vee B$, $A \wedge B$, $A + \bar{B}$, $A + B$ را انجام می‌دهد.

(۴) یک ALU یک بیتی است و چهار عمل $A - B$, $A + B$, $A \wedge B$, $\bar{A} \vee B$ را انجام می‌دهد.

-۲۰- یک پشته (Stack) داریم که از آدرس‌های بالا (مثلثاً ffffff) به سمت پایین پر می‌شود و بالعکس خالی می‌گردد.

مشخص کنید دستورات Push Ax و Pop Bx با کدام گزاره‌ها تناسب دارند؟ (SP اشاره‌گر پشته است)

Push Ax	$M[SP] \leftarrow Ax$
Pop Bx	$Bx \leftarrow M[SP]$

(۲)

Push Ax	$SP \leftarrow SP + 2$
	$M[SP] \leftarrow Ax$
Pop Bx	$Bx \leftarrow M[SP]$
	$SP \leftarrow SP - 2$

(۱)

Push Ax	$M[SP] \leftarrow Ax$
	$SP \leftarrow SP + 2$
Pop Bx	$SP \leftarrow SP - 2$
	$Bx \leftarrow M[SP]$

(۴)

Push Ax	$SP \leftarrow SP - 2$
	$M[SP] \leftarrow Ax$
Pop Bx	$Bx \leftarrow M[SP]$
	$SP \leftarrow SP + 2$

(۳)

-۲۱- در خصوص پردازنده‌های ابر عددی (Superscaler) امروزی کدام مورد درست است؟

(۱) اجرای خارج از ترتیب و حدس و گمانی توسط کامپایلر تعیین می‌گردد.

(۲) اجرای خارج از ترتیب و ثبت نتایج ثبات‌ها خارج از ترتیب نیز انجام می‌شود.

(۳) اجرای حدس و گمانی و خارج از ترتیب انجام می‌شود ولی نتایج به صورت ترتیب مذکور در برنامه در ثبات‌ها ذخیره می‌شود.

(۴) اجرای حدس و گمانی و خارج از ترتیب انجام می‌شود ولی فقط در برخی حالت‌ها نتایج خارج از ترتیب در ثبات‌ها ذخیره می‌شود.

- ۲۲- مزیت و کاستی نگاشت انجمن مجموعه‌ای (Set associative mapping) حافظه نهان نسبت به نگاشت مستقیم کدام است؟

(۱) مزیت: امکان بیشتر یافتن جا در مجموعه‌های حافظه نهان برای بلوک‌های حافظه اصلی

کاستی: پیچیده‌تر شدن جابه‌جایی و جایگزینی بلوک‌ها در هر مجموعه

(۲) مزیت: داشتن فضای بیشتر ذخیره‌سازی داده‌های پرمصرف

کاستی: کاهش نرخ برخورد

(۳) مزیت: افزایش احتمال جایابی در حافظه نهان

کاستی: کاهش نرخ برخورد

(۴) مزیت: افزایش نرخ برخورد

کاستی: کاهش تعداد بلوک‌های قربانی

- ۲۳- برنامه زیر داده شده است:

$$I_1 : R_1 \leftarrow R_1 + R_2$$

$$I_2 : R_2 \leftarrow R_2 + R_3$$

$$I_3 : R_3 \leftarrow R_1 - R_5$$

$$I_4 : R_4 \leftarrow R_4 + R_6$$

اگر بخواهیم تا حد امکان همه دستورات I_1 تا I_4 را موازی اجرا کنیم با چه مخاطره‌هایی (Hazards) مواجه می‌شویم؟ مخاطرات شامل موارد مقابل است:

RAW : Read after write
WAR : Write after Read
WAW : Write after write

(۱) مخاطره WAR و (۲) مخاطره WAW دارند.

(۳) مخاطره RAW و (۴) مخاطره WAW دارند.

(۱) مخاطره WAW و (۲) مخاطره RAW دارند.

(۳) مخاطره WAW و (۴) مخاطره RAW دارند.

- ۲۴- یک پیش‌بینی کننده انشعاب پویا با تاریخچه یک بیت برای هر انشعاب شرطی موجود است. در صورتی که عملکرد یک دستور انشعاب شرطی در ۱۰ تکرار متوالی بهصورت (از چپ به راست):

T,T,T,NT,NT,NT,T,T,NT,NT

و وضعیت اولیه پیش‌بینی کننده بهصورت عدم پرش باشد، درصد پیش‌بینی صحیح برای این انشعاب در توالی ذکر شده کدام است؟

(۱) ۴%

(۲) ۶%

(۳) ۷%

(۴) ۸%

- ۲۵- فرض کنید ماتریس زیر به صورت سطحی در حافظه اصلی ذخیره شده است و هر عنصر این ماتریس یک عدد ۴ بایتی است. با فرض این که آدرس‌های حافظه اصلی ۸ بیتی هستند و از یک حافظه نهان با اندازه ۳۲ بایت با نگاشت مستقیم و اندازه بلوک ۱۶ بایت استفاده می‌شود، دسترسی به عناصر زیر (از چپ به راست) چه تعداد برخورد (H) و فقدان (M) در حافظه نهان ایجاد می‌کند؟

$$\tilde{A}_{02}, A_{10}, A_{11}$$

$$A = \begin{pmatrix} A_{00} & A_{01} & A_{02} \\ A_{10} & A_{11} & A_{12} \end{pmatrix}$$

$$H=3, M=0 \quad (1)$$

$$H=0, M=3 \quad (2)$$

$$H=2, M=1 \quad (3)$$

$$H=1, M=2 \quad (4)$$

- ۲۶- یک پایپ لاین ۴ طبقه مطابق جدول زیر را اسیون زیر کارها را انجام می‌دهد. مشخص کنید حداقل سرعت عملی و نظری به ترتیب (از راست به چپ) برابر کدام است؟

طبقات	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
S ₁	x						
S ₂		x	x	x		x	
S _۳			x	x			x
S _۴					x		

$$\frac{1op}{3clock} \cdot \frac{1op}{4clock} \quad (1)$$

$$\frac{1op}{1clock} \cdot \frac{1op}{5clock} \quad (2)$$

$$\frac{1op}{4clock} \cdot \frac{1op}{5clock} \quad (3)$$

$$\frac{1op}{4clock} \cdot \frac{1op}{4clock} \quad (4)$$

- ۲۷- در یک فوق مکعب (Hypercube) ۷ بعدی، قطر، تعداد گره‌های شبکه و درجه هر گره به ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟

$$6, 128, 6 \quad (1)$$

$$6, 49, 7 \quad (2)$$

$$7, 128, 7 \quad (3)$$

$$7, 98, 8 \quad (4)$$

- ۲۸ برنامه‌ای روی یک پردازنده ظرف مدت 100 ms اجرا می‌شود که ۱۰ ثانیه آن صرف کارهایی می‌شود که حتماً باید به صورت ترتیبی اجرا گردد. مشخص کنید اجرای این برنامه با ۴ پردازنده چند ثانیه طول می‌کشد و حداقل تسريع (S) قابل حصول با بیشترین تعداد پردازنده کدام است؟ n تعداد پردازنده است

$$S = n \quad (1)$$

$$S = 10 \quad (2)$$

$$S = n/32 \quad (3)$$

$$S = 10/32 \quad (4)$$

- ۲۹ یک خط لوله را در نظر بگیرید که طبقات زیر را دارد:

- واکشی دستور (IF)

- رمزگشایی دستور (ID)

- اجرا (Ex)

- پس‌نویسی (WB)

فرض کنید در هر طبقه یک واحد عملیاتی وجود دارد و کار هر طبقه در یک سیکل انجام می‌شود به جز واحد اجرا که در دو سیکل اجرا می‌گردد. با فرض این که دستورات در مرحله پس‌نویسی (write-back) می‌توانند عملوندها را بخوانند، اجرای ۳ دستور زیر با فرض اینکه روانه‌سازی داخلی (Internal forwarding) بین طبقات وجود دارد چند سیکل به طول می‌انجامد؟

ADD R₁, R₂ (R₁ ← R₁ + R₂)

LOAD R₂, A (R₂ ← mem(A))

ADD R₂, R₁ (R₂ ← R₂ + R₁)

۱۰ (۱)

۹ (۲)

۸ (۳)

۷ (۴)

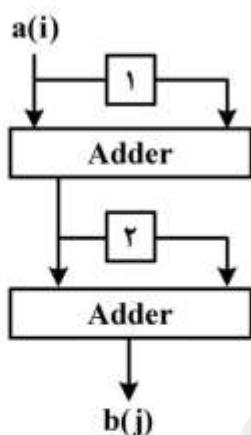
- ۳۰ فرض کنید بخواهیم یک حافظه نهان را به کمک فناوری SRAM پیاده‌سازی کنیم. ظرفیت این حافظه نهان ۸ کیلوبايت و از نوع انجمتی - مجموعه ۲ راهه (2-way set – associative) با بلوك‌هایی به اندازه ۶۴ بایت است. اگر سیاست نوشتن از نوع نوشتن سراسری (Write-through) باشد و برای پیاده‌سازی سیاست جایگزینی SRAM (replacement policy) از روش LRU با ۱ بیت برای هر بلوك یا خط استفاده کنیم، چه تعداد بیت بدین منظور نیاز خواهد بود؟ (فرض کنید معماری از آدرس دهی بایت استفاده کند و آدرس‌ها ۳۲ بیتی باشند)

۲۶۸۸ (۱)

۱۰۸۸۰ (۲)

۶۵۵۳۵ (۳)

۶۸۲۲۴ (۴)

- ۳۱- مشخص کنید شکل داده شده چه محاسبه‌ای انجام می‌دهد؟

توضیح: i : واحد تأخیر ۱ کلاک

هر جمع کننده یک پایپ‌لاین ۴ طبقه دو ورودی و یک خروجی است:

$$(1) \quad b(j) = a(i) + a'(i-4)$$

$$(2) \quad b(j) = a(i) + a(i-4) + a(i-8)$$

$$(3) \quad b(j) = a(i) + a(i-1) + (i-2) + a(i-3)$$

$$(4) \quad b(j) = a(i-8) + a(i-9) + a(i-10) + a(i-11)$$

- ۳۲- مشخص کنید در یک توری مدور دو بعدی که در هر ردیف ۸ پردازنده دارد، به ترتیب هر گره با چند گره همسایه است و اگر شبکه را به دو نیمه تقسیم، کنیم چند یال از مقطع مزبور (Bisection width) عبور می‌کند؟

(۱) ۱۶, ۴

(۲) ۱۶, ۶

(۳) ۸, ۸

(۴) ۸, ۱۶

- ۳۳- در پروتکل همسان‌سازی حافظه نهان (MESI Cache consistency) مشخص کنید وقتی بلوکی را تغییر می‌دهیم، کدام گزاره درست است؟

(۱) به وضعیت M می‌رویم و دیگران به وضعیت S می‌روند.

(۲) به وضعیت E می‌رویم و دیگران مقدار خود را بی‌اعتبار می‌سازند.

(۳) اگر دیگران از آن مقدار دارند، به همه آن‌ها خبر می‌دهیم تا مقدار جدید را بگیرند و همگی به وضعیت S می‌رویم.

(۴) سایر پردازنده‌های دارای آن مقدار در حافظه نهان خود، آن را بی‌اعتبار می‌سازند و ما به وضعیت M می‌رویم.

- ۳۴- فرض کنید یک پایپ‌لاین ۴ طبقه و داده‌های a_i و b_i را از سیستم حافظه‌ای مشتمل بر ۶ پیمانه M_0 تا M_5 دریافت و مقدار C_i را حساب می‌کند و در حافظه می‌نویسد. a_i , b_i و c_i در پیمانه $M_{i\text{mod}6}$ قرار دارند (یعنی a_0 , b_0 و c_0 در M_0 , a_1 , b_1 و c_1 در M_1 و الی آخر). مشخص کنید اگر پایپ‌لاین مزبور بخواهد بدون وقفه داده‌ها را از حافظه بخواند و نتیجه را در حافظه مربوط بنویسد، کدام گزاره درست است؟ (هر خواندن یا نوشتن در حافظه یک کلاک طول می‌کشد).

(۱) باید یک واحد تأخیر در ورودی a پایپ‌لاین و دو واحد تأخیر در خروجی آن قرار گیرد.

(۲) باید دو واحد تأخیر در ورودی a و یک واحد تأخیر در خروجی c پایپ‌لاین اضافه کرد.

(۳) هیچ واحد تأخیری در ورودی پایپ‌لاین لازم نیست ولی یک واحد تأخیر در خروجی آن لازم است.

(۴) هیچ واحد تأخیری در خروجی پایپ‌لاین لازم نیست ولی دو واحد تأخیر در ورودی a لازم است.

- ۳۵- فرض کنید ۶۴ عدد داریم که هر کدام روی یک پردازنده قرار دارد. پردازنده‌ها می‌توانند طبق یک همبندی درختی دودویی با هم ارتباط برقرار کنند. (هر ارتباط ۱۰ ns و هر جمع ۱ ns طول می‌کشد) جمع این اعداد در این معماری چند نانوثانیه طول می‌کشد؟

(۱) ۱۶

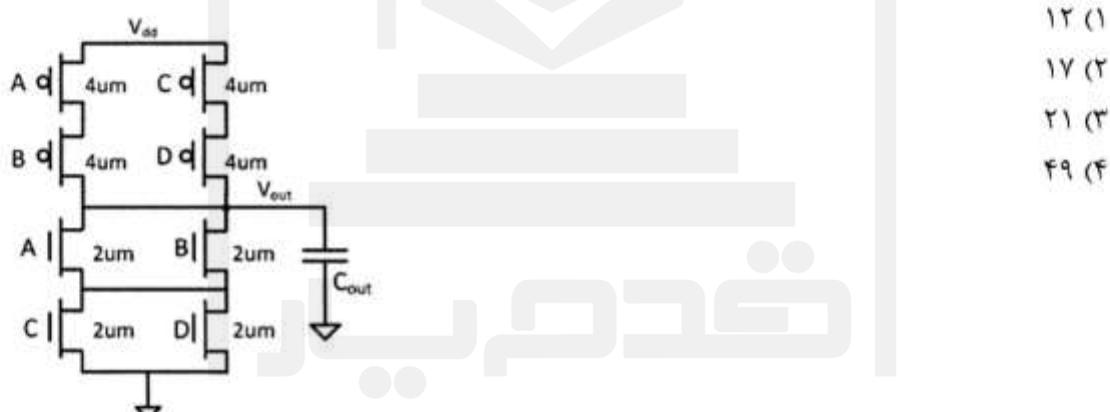
(۲) ۵۶

(۳) ۶۳

- ۳۶- کدام مورد در خصوص وارسی گوششای طراحی (design corner) درست است؟
- (۱) برای محاسبه محدودیت حداکثر توان پویا، ولتاژ و دما باید در گوشش گند فرض شوند.
  - (۲) برای استخراج ویژگی‌های زمانی محافظه‌کارانه، دما باید در گوشش گند و سیم‌ها در گوشش نوعی (Typical) فرض شوند.
  - (۳) برای محاسبه محدودیت زمان نگهداشت (hold time)، سیم‌ها باید در گوشش گند و ترانزیستورها باید در گوشش سریع فرض شوند.
  - (۴) برای محاسبه محدودیت حداکثر توان ناشی از جریان زیرآستانه، دما باید در گوشش گند و ترانزیستورها باید در گوشش سریع فرض شود.

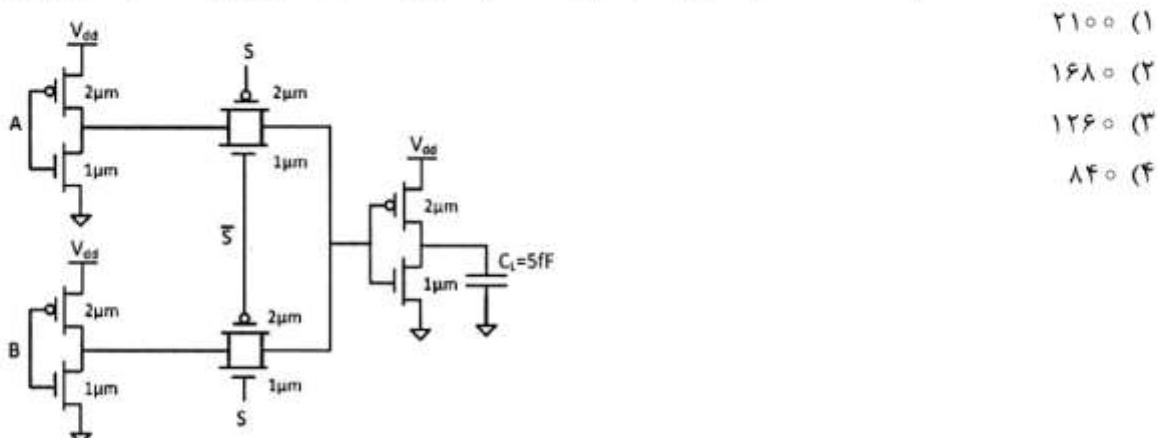
- ۳۷- گیت داده شده را در نظر بگیرید. اگر $C = 1$ و $D = 0$ باشد، تأخیر انتشار (Propagation delay) گیت هنگام تغییر مقدار ورودی A از ۰ به ۱ با استفاده از مدل المور چند پیکوثانیه خواهد بود؟ (اعداد نوشته شده مقابل هر ترانزیستور عرض ترانزیستور را نشان می‌دهد).

$$L_{min} = 100\text{nm}, C_g = 7 \frac{\text{fF}}{\mu\text{m}}, C_d = 1/5 \frac{\text{fF}}{\mu\text{m}}, R_p = 20 \frac{\text{k}\Omega}{\square}, R_n = 10 \frac{\text{k}\Omega}{\square}, C_{out} = 12\text{fF}, L_n(2) = 0.7$$

- ۳۸- مالتی پلکسر دو-ورودی زیر را در نظر بگیرید. فرض کنید جریان نشتی برابر $\frac{-|V_T|}{L} \cdot e^{\frac{-|V_T|}{2 \times 25\text{mV}}} \text{ باشد. زمانی که هر سه ورودی صفر ولت باشند، توان ایستای مصرف شده برابر چند نانووات خواهد بود؟ (اعداد نوشته شده مقابل ترانزیستورها عرض ترانزیستور مربوطه را نشان می‌دهد و طول همه ترانزیستورها 100nm است. از تمامی خازن‌ها بهجز خازنی که در شکل نمایش داده شده است صرف نظر کنید و از جریان shoot-through نیز صرف نظر کنید.)$

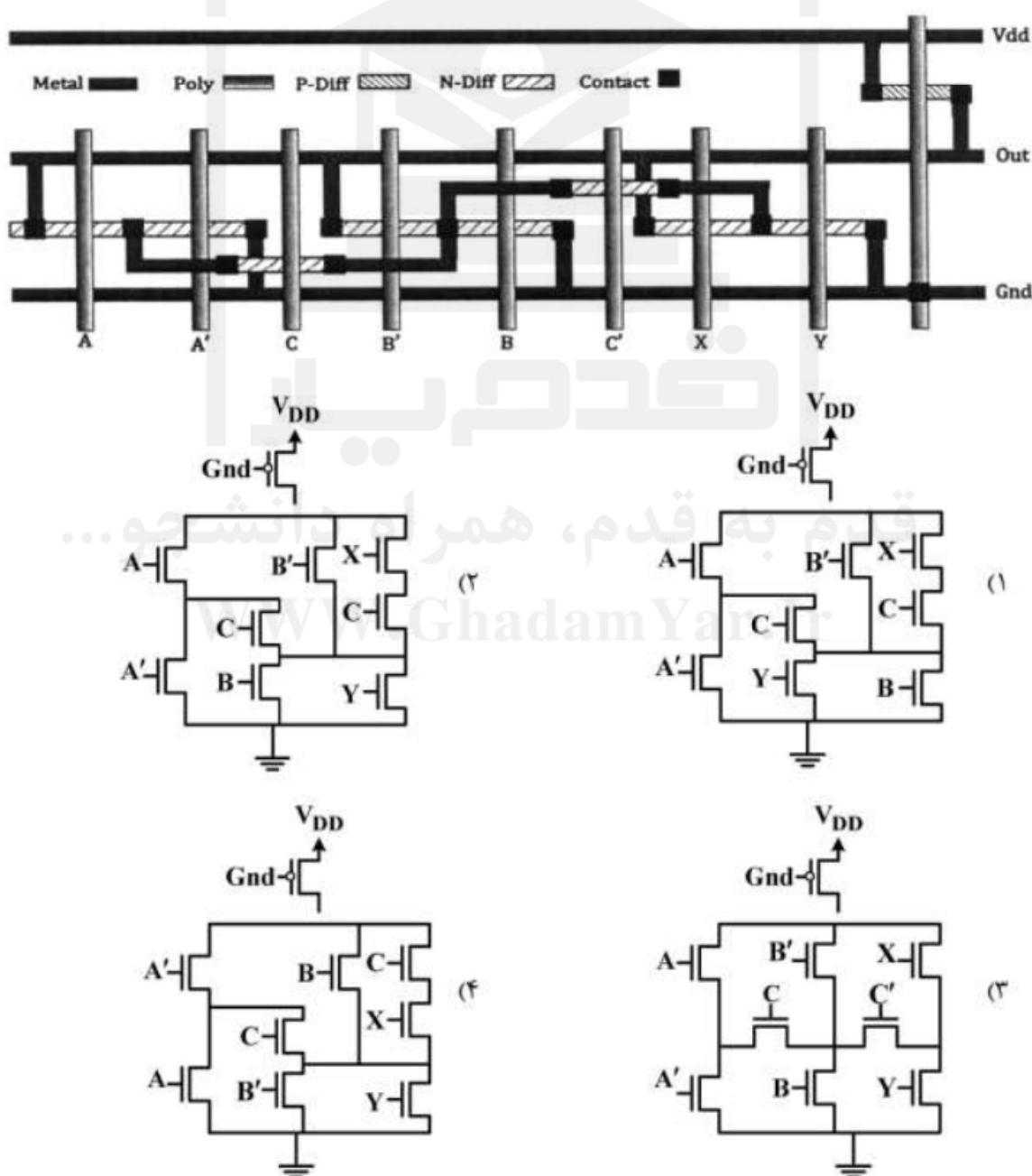
$$(I_{NMOS} = 4\mu\text{A}, I_{PMOS} = 2\mu\text{A}, V_{DD} = 1.5\text{V}, V_{TN} = |V_{TP}| = 0.25\text{V}, e^{-\delta} = 0.007)$$

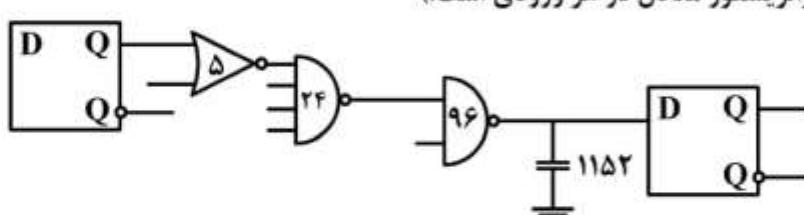
- ۳۹- اندازه خازن یک حافظه DRAM یک ترانزیستوری برابر 70° فمتو فاراد است. ولتاژ منبع تغذیه برابر $2/3$ ولت و ولتاژ آستانه برابر $3/5$ ولت است. کمینه مقدار مجاز در حالت خروجی یک، برابر $1/8$ ولت است. هنگامی که ترانزیستور دسترسی خاموش است، جریان نشستی معادل حدود ۵ نانوآمپر، خازن را تخلیه می‌کند. بیشینه زمان تجدید (Refresh) این حافظه چند میکروثانیه است؟

- ۲/۵ (۱)
- ۲/۸ (۲)
- ۳/۲ (۳)
- ۷ (۴)

- ۴۰- مدار معادل نمودار میله‌ای زیر کدام است؟

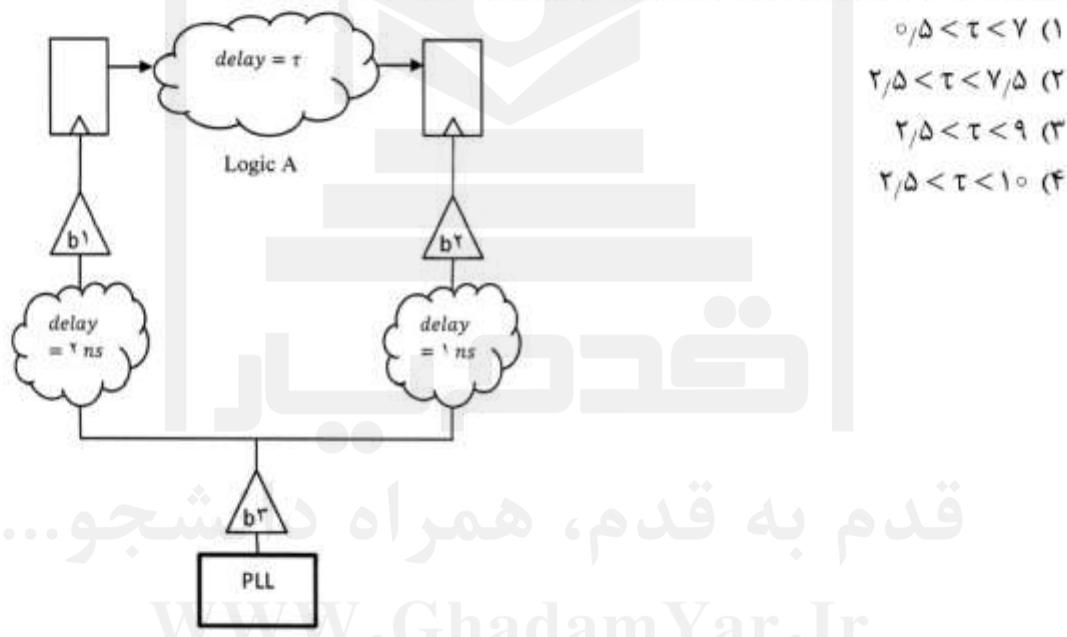
- ۴۱ در مدار شکل زیر با فرض اینکه دوره تناب کلاک 50 ns ، تأخیر کلاک به خروجی فلیپ فلابها 2 ns و $\mu_n = 2\mu_p$ برابر با 1 ns است. حداکثر Setup time برای عملکرد صحیح مدار کدام است؟
- (اعداد داخل گیت‌ها عرض ترانزیستور معادل در هر ورودی است).

۱۷ (۱)
۱۰ (۲)
۹ (۳)
۱ (۴)

- ۴۲ مدار زیر را با تأخیرهای ذکر شده در نظر بگیرید:
- ($T_{clk} = 10\text{ ns}$, $T_{clk-q} = 1\text{ ns}$, $T_{hold} = 2/5\text{ ns}$, $Delay_{buffer} = 2\text{ ns}$, $T_{setup} = 1\text{ ns}$)

برای آنکه مدار به درستی عمل کند تأخیر کمینه و بیشینه منطق A کدام است؟

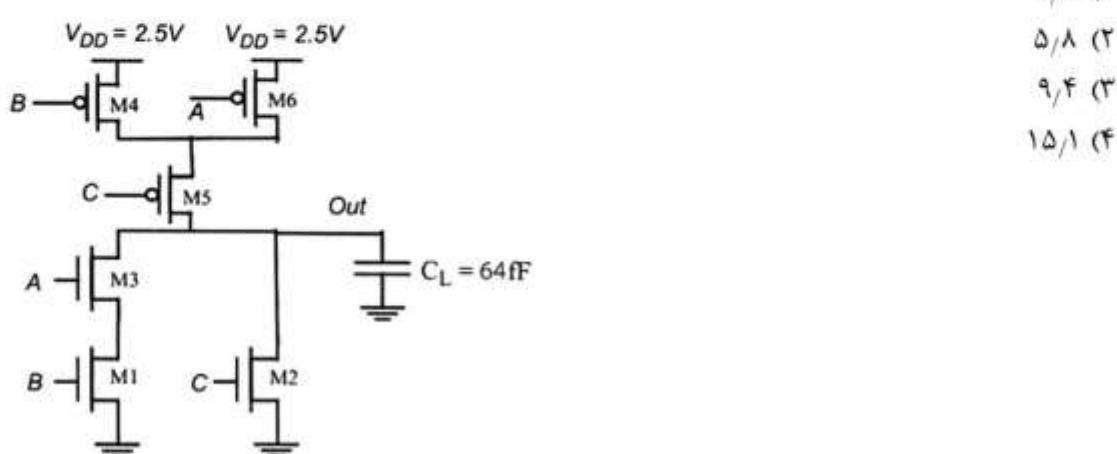

$0/5 < \tau < 7$ (۱)
 $2/5 < \tau < 7/5$ (۲)
 $2/5 < \tau < 9$ (۳)
 $2/5 < \tau < 10$ (۴)

- ۴۳ مدار زیر را در نظر بگیرید. فرض کنید اندازه همه ترانزیستورها $\frac{W}{L} = \frac{0.5\mu\text{m}}{0.25\mu\text{m}}$ است. فرکانس ورودی

مقدار توان پویا برابر چند میکرووات است؟ $Pr(A=1) = Pr(B=1) = Pr(c=1) = 0.5$ MHZ

۴/۳ (۱)

۵/۸ (۲)

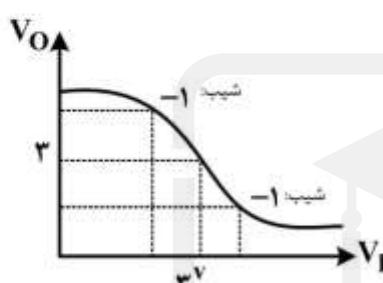
۹/۴ (۳)

۱۵/۱ (۴)

- ۴۴- نمودار مشخصه انتقال یک وارونگر (NOT) شبیه nMos به صورت زیر است. کدام مورد نسبت $\frac{(\frac{W}{L})_P}{(\frac{W}{L})_n}$ را به درستی نشان داده است؟

$$V_{DD} = \Delta V_{tn} = -\Delta V_{tp} = \Delta V$$

$$\mu_n = 2\mu_p$$

- $\frac{2}{3}$ (۱)
 $\frac{3}{2}$ (۲)
 $\frac{1}{2}$ (۳)
 2 (۴)

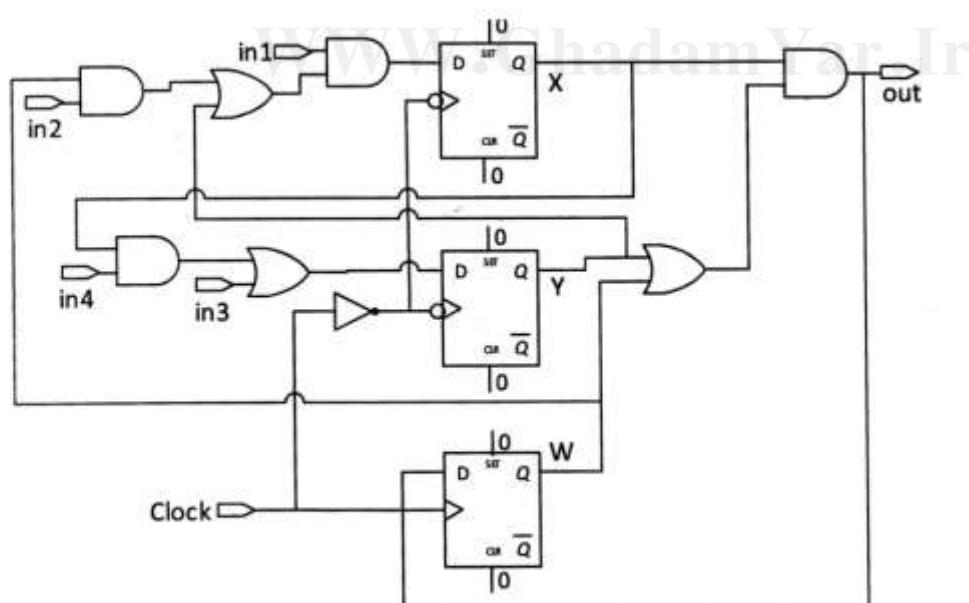
- ۴۵- در مدار زیر یکی از فلیپ فلاپ‌ها بالبته بالارونده و سایر فلیپ فلاپ‌ها بالبته پایین رونده فعال می‌شوند. با در نظر گرفتن تاخیر گیت‌های AND و OR برابر با ۵ نانوثانیه و تاخیر گیت NOT برابر با ۲ نانوثانیه و اطلاعات زمانی مربوط به فلیپ فلاپ‌ها در زیر، مقدار ماکریتم فرکانس کاری مدار چند مگاهرتز است؟

اطلاعات زمانی فلیپ فلاپ‌ها:

$$T_{setup} = 3\text{ ns}$$

$$T_{hold} = 3\text{ ns}$$

$$T_{clock-q} = 4\text{ ns}$$

- ۴۳ (۱)
 50 (۲)
 59 (۳)
 66 (۴)

به اطلاع داوطلبان شرکت کننده در آزمون دکترای سال 1398 می‌رساند، این کلید اولیه غیر قابل استفاده است و بس از دریافت نظرات داوطلبان و صاحب نظران، کلید نهایی سوالات تهیه و بر اساس آن کارنامه داوطلبان استخراج خواهد شد. در صورت تمایل هم توانید حداکثر تا تاریخ 15/12/1397 با مراجعته به سیستم پاسخگوی اینترنتی به تشریف request.sanjesh.org و نکمل فرم بررسی کلید سوالات آزمون دکترای سال 1398 اقدام نمایید.

لازم به ذکر است نظرات داوطلبان فقط از طریق اینترنت و فرم مربوطه دریافت خواهد شد و به موارد ارسالی از طریق دیگر رسیدگی نخواهد شد.

عنوان دفترچه	نوع دفترچه	شماره باستفاده	گروه امتحانی
مهندسی کامپیوتر-معماری سیستم‌های کامپیوتری	A	1	فنی و مهندسی

شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح
1	2	31	4
2	1	32	1
3	1	33	4
4	4	34	1
5	2	35	4
6	3	36	4
7	4	37	4
8	3	38	3
9	4	39	2
10	1	40	3
11	1	41	3
12	2	42	1
13	4	43	3
14	3	44	1
15	2	45	2
16	3		
17	4		
18	1		
19	3		
20	3		
21	3		
22	1		
23	1		
24	2		
25	4		
26	3		
27	3		
28	4		
29	2		
30	4		

خروج